

USİAD

YIL : 20
SAYI : 110
OCAK 2019

BİLDİREN

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

2019'DA EKONOMİDE BEKLENTİLER

TÜTÜN EKSPERLERİ DERNEĞİ 2018 TÜTÜN RAPORU

VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

EM Yönetim ve Danışmanlık
İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr

0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler, Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları, tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**, 25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek çalışmalarını sürdürecektir.

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmıő olursunuz.

Peki nedir bu incelikler...

Ulaő Polistren'in dış cephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemmeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

Yılı: 20 Sayı: 110 OCAK 2019
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yaygın süreli yayın

ISSN 1304-0464

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ ADINA SAHİBİ:
BİROL BAŞARAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
SAMİM UYKUSEVEN

Genel Yayın Yönetmeni
ŞENOL ÇARIK

Görsel Yönetmen
DOĞANCAN AKSU

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Gürsel Mah. 28 Nisan Caddesi
Evim İş Merkezi No: 19 D: 36
Kağıthane-İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden
Mete Akyol

USİAD Denizli Şube:
Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklamlardan
firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek alıntı
yapılabilir.

8

Mustafa Pamukoğlu :
2019 YILINDA BEKLENTİLER

11

MAKALE

Dr. Mahfi Eğilmez
2019: RİSKLER ve
FIRSATLAR

13

MAKALE

Çetin Ünsalan
2019 YILI İÇİN TAHMİNLER

19

HABER

EBSO YÖNETİM
KURULU BAŞKANI ENDER
YORGANCILAR:“SANAYİCİ
ZOR GÜNLER GEÇİRİYOR”

20

HABER

İTHİB: “2019’DA İÇ
PAZARDA DARALMA
YAŞANABİLİR

23

MAKALE

Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı
TARIMDA DIŞA BAĞIMLILIK
NASIL OLUŞTURULDU?

26

HABER

TÜTÜN EKSPERLERİ
DERNEĞİ 2018 TÜTÜN
RAPORU

15

İSO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN: “EKONOMİK
İSTİKRAR UZUN SOLUK ve KARARLILIK
GEREKTİRİYOR”

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

Mutlu Yıllar

Yeni yılın sağlık, mutluluk, başarı ve bol kazanç gertirmesini dileriz.

2019 YILINDA BEKLENTİLER

Mustafa Pamukoğlu

'Dolar yılı' olan 2018 oldukça zorlu ve sıkıntılı geçti. Esnaf, çiftçi, işçi, memur, sanayici tüccar, KOBİ'ler ve aileler ciddi finans sıkıntısı yaşadılar ve yaşıyorlar. Ekonomik kriz hepimizi olumsuz yönde etkilemiş durumda. Ülkemiz dış borcunu çeviremez noktaya geldi. Faiz-döviz-enflasyon el ele koşuyorlar. Hükümetin aldığı önlemler günü kurtarmadan ve topluma bir şeyler yapıyor mesajı vermeden öteye gitmiyor.

Böyle bir durumda olan ekonomi için 2019 yılında neler bekliyoruz? Tahminlerimizi sıralayalım:

BÜYÜME

2019 yılında büyümeyi unutmak lazım. Moody's 2019'da yüzde 2 daralma bekliyor. Fitch ise yüzde 1.3 bir küçülme. TÜSİAD ise yüzde 1 büyüme bekliyor. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası 2019 için yüzde 1 büyüme öngörüyor.

Oysa küresel ekonomide yüzde 3.4-4 oranında bir büyüme tahmin edilirken Türkiye'de daralma-küçülmeye durgunluk beklenmesi hiç de hayra alamet değil.

Büyümemizin lokomotif sektörleri olan otomotiv ve inşaat sektörünün 2019'da büyüme ve performans göstermesi zor.

GSYH 800 milyar doların altında gerçekleşecek. Kişi başına milli gelir ise 10 bin doların üstüne çıkamayacak.

LİKİDİTE KRİZİ DERİNLEŞECEK

Bankalar 100 birim mevduata karşı 150 birim kredi verdi. Aradaki farkı dış kredi ile karşıladı. Şimdi artık bunu da sağlayamıyor. Reel sektör artık kredi alamıyor. Limitlerini artıramıyor.

Batık kredi oranı yükseldi. 2019'da bu oranın yüzde 6'ları aşacağı bekleniyor.

Bu kredi faizleriyle yani yüksek maliyetli kaynaklarla yatırım yapmak ve işletmeyi finanse etmek çok zor.

2019'da finansman kaynaklarına ulaşmak daha da zorlaşacak. Nakit kral olmaya devam edecek.

İFLASLAR ARTACAK

Firmaların bu finansman kaynaklarına erişimde karşılaştıkları zorluklar ve borcu borçla ödemeye devam etme zorunda kalmaya devam edecekleri bir yıl olacak 2019 yılı.

Konkordato başvuruları 4 bine ulaşmışken bu sayının artmasını beklemek normal sayılmalı.

Bunun yanında öyle veya böyle durumu kurtarmak için teknik iflas durumunu devam ettirmek isteyen firmalar sayısında da artış olacak.

İŞSİZLİK DAHA DA ARTACAK

Küçülen ekonomi, durgunluk, iflaslar var olan işsiz sayımızı 6 milyondan daha da yukarıya çıkaracak gibi.

Mevcut firmalar maliyetlerinde tasarruf yapmak zorunda kalacaklar ve ilk planda işçi çıkartma yoluna başvuracaklar.

MARTTAN SONRA TSUNAMİ

Ocak-Şubat-Mart 2019 ayları yerel seçimler nedeniyle Hükümetin köklü tedbirler almayacağı bir dönem olacak.

Mart ayından sonra TSUNAMİ var.

Ertelenen tedbirlerin açacağı hasar ve 2018 hasarı birleşerek ciddi bir TSUNAMİ bekleyebiliriz.

DOLAR PATLAR!

2018 yılının dolar yılı olacağını söylemiştik. Yanılmadık. Şimdi bu yıl da doların bize sürprizler yapacağını ve büyük artışlar göstereceğini bekliyoruz. Neden böyle bir kanaate varıyoruz?

2019 yılında 200-210 milyar dolar dövize ihtiyacımız devam ediyor. Döviz talebi artacak.

Sıcak para ve yabancı sermaye gelmeyecek.

Petrol fiyatları düşmeyecek.

Enflasyonun yüksekliği zaten TL'nin değeri için bir ölçü. Yüksek enflasyon sürdüğü müddetçe doların değer kazanması mutlak.

Ülkemiz spekülasyon kazançlarının cenneti haline geldi. Spekülasyon döviz talebi artıracak.

Küresel ekonomik gelişmeler zaten bizim gibi gelişmekte olan ülkeleri kırılgan duruma getirmiş durumda. Dünya ticaret savaşları en çok bizi etkileyecek.

ÇÖZÜM NE OLACAK?

Sıcak para ve dış borç lazım. Borcu borçla ödeme dış kaynak olmadan mümkün değil.

Bu durumda olacak şeyler şunlar:

1- IMF'ye koş gel denecek.

2- Devalüasyon yapılarak bir dengeleme sağlanacak

3- Sıcak para ve dış borç kaynakları ülkemize gelmeye başlayacak.2001 krizi sonrası gibi bir dönem yaşanacak.

4- Bu ekonomik kriz bazı siyasi değişimlere de neden olacak.

Ezcümle 2019 çok zor bir yıl olacak. Aman dikkat!

Bu tahminlere bakıp ama da yüksek perdeden iddialar bunlar, diyebilirsiniz. Ama bizim görüşümüz bu. İnşallah yanılız.

2019: RİSKLER ve FIRSATLAR

DR. MAHFİ EĞİLMEZ

2019 ilginç bir yıl olacak. Kendi başına bakıldığında zor ve sıkıntılı dursa da birkaç yılı kapsayan bir bütün içinde bakıldığında birçok fırsatı da beraberinde getiren bir yıl olacak gibi görünüyor.

2018 yılında yaşanan yüksek kur sıçraması ve belki ondan da önemlisi süreklilik kazanan kur oynaklığı ve onun sonucu olarak çıkan faizlerdeki yükselişler karar alıcıların yatırım, üretim, iş yapma gibi önemli konulardaki yaklaşımlarını son derecede olumsuz etkiledi. Kurda ortaya çıkan bu sıçramalar, ithal girdi fiyatlarını ve dolayısıyla maliyetleri arttırdı ve bu da fiyatlara yansiyarak enflasyonu yükseltti. Bu gelişme, kitlelerin satınalma gücünü düşürdüğü için talep daralmasına ve dolayısıyla üretimde düşüşe yol açtı.

Bunu sanayi üretiminde ve imalat sanayii kapasite kullanımındaki hızlı düşüşlerden gözlemleyebiliyoruz. Bu peş peşe gelen etkiler büyümenin düşmesiyle sonuçlandı. Üçüncü çeyrekte yüzde 1,6 olan büyümenin son çeyrekte eksi çıkması bekleniyor. Bu küçülme büyük olasılıkla 2019 yılının ilk iki çeyreğinde de devam edecek gibi görünüyor. Dış finansmana ihtiyacı olan kuruluşlar bu

ihtiyacını eskiden olduğu gibi fazlasıyla karşılayamadılar, hatta tam olarak da karşılayamadılar. Dış kaynak bulmanın maliyeti yükseldi. 2018 yılında yaşanan olumsuzluklar reel kesimi ciddi biçimde etkiledi. Birçok kuruluş konkordatoya gitti, iflas eden ve batanlar oldu, işten eleman çıkarmalar arttı. Bu gelişmeler kuşkusuz bankaları da etkiledi. Bankaların durumu 2001 krizi sonrası yeniden yapılandırılmayla oldukça sağlam bir yapıya kavuşturulmuş olsa da reel kesimdeki sıkıntılar bankaları da sarsmaya başladı. Bir ekonomide bankalar o ekonomideki reel kesim kadar sağlamdır. Reel kesim sorunluysa bankaların sorunsuz olması mümkün değildir.

2018 yılında, özellikle de son çeyrekte, düşen sanayi üretimi, azalan talep ve artan işsizlik üçlünün yarattığı bir ithalat düşüşü ve buna karşılık yüksek kurun tetiklediği bir ihracat artışı yaşandı. Üretimde kullandığı girdilerin önemli bir bölümünü ithal girdilerle karşılayan Türkiye, bu üçlünün yarattığı ortamda ister istemez ithalatını düşürdü ve bu da cari açığa gerilemeye yol açtı. Cari açığa gerilemeye yol açan bir başka gelişme turizm kesiminde başlayan toparlanma oldu. 2018 yılında gelen turist sayısında önceki yıla göre ciddi bir artış söz konusu ve bu artışın 2019 yılında da devam etmesi bekleniyor.

Her ne kadar turist başına bıraktıkları döviz miktarı geçen yıllara göre düşük olsa da bu kez sayı artışı farkı kapatıyor. 2018 yılına 63 USD/Varil değeriyle başlayan Brent petrol yıl içinde 85 dolara kadar yükseldiyse de şimdilerde yeniden 60 doların biraz altına inmiş görünüyor. 2019 yılında petrol fiyatının 50 USD/Varil dolayında oluşması bekleniyor. Eski bir hesaba göre petrolün varil fiyatında görülen her 10 dolarlık fark cari açığımızı 1 milyar dolar etkiliyor. Dolayısıyla petrol fiyatlarındaki bu gerileme Türkiye'nin cari açığının daha da düşmesini sağlayacak. Öte yandan reel kesimin ve bankaların 2018 yılında dış finansmana ulaşmada yaşadıkları zorluklar, Merkez Bankası'nın rezervlerinde azalmaya yol açmış olsa da 2019 yılında dış finansman baskısının biraz daha hafiflemesi sonucunu verdi. Çünkü borçların bir bölümü mevcutlarla ödendi ve rezervlerle birlikte borç yükü de azalmış oldu. Geçen yıl bulunması gereken dış finansman tutarı konusunda cari açık dahil 230 milyar dolardan söz ederken bu yıl bu tutar 190 milyar dolar düzeyine geriledi.

Türkiye dışından gelen haberlerin özellikle dış finansmanı etkileyecek olanları da bir ay öncesine göre oldukça olumlu. ABD Merkez Bankası Fed, bir ay öncesinde 2019 yılı için 3 kez faiz artırımını yapacağı tahminini paylaşırken son günlerde 2019 yılında faiz artırımını yapmayabileceği mesajını vermeye başladı. Bu, bizim gibi dış finansmana ihtiyacı olan ekonomiler için son derecede olumlu bir haber. 2018 yılında yüzde 3,26'yı görmüş olan ABD 10 yıllık tahvil faizlerinin bugünlerde 2,70'lere gerilemiş olması, yatırım fonlarının gelişmekte olan ülke tahvil ve mevduatına yönelmesini sağlayacak. Bu da 2019 yılında Türkiye'ye daha fazla döviz girmesini sağlarken kurların 2018'deki gibi artmasına engel olacak.

Özetle söylemek gerekirse 2018 yılı, 2019 yılına, olumlu etkiler yaratabilecek bazı olumsuzluklar devretmiş bulunuyor. Mesela son derecede olumsuz bir gelişme olan ekonomideki küçülmenin yarattığı cari açık düşüşü olumlu bir gelişme. Enflasyondaki yüksek oranların yarattığı olumsuzluk, 2019'da düşüşe döneceği için olumlu bir gelişmeye dönüştürülebilir. ABD'de resesyon beklentisi olumsuz görünmekle birlikte bu beklentinin yatırımcıların ilgisini yeniden bizim gibi ülkelere yönlendirmesiyle kaynak bulma kolaylığına erişmemiz olumlu bir gelişme olacak. Geçen yıl yeterince kaynak bulamayışımız ve Merkez Bankası rezervlerini kullanmamız olumsuz bir ortam yaratmış olsa da 2019 yılında çevrilmesi gereken dış finansman ihtiyacını azaltmış olması olumlu bir sonuç.

Buraya kadar anlattıklarım eskilerin dediği "her şerde bir hayır vardır" (her kötünün içinde bir iyilik vardır) sözünü doğrular nitelikte.

2018 yılının olumsuzluklarından hangi dersleri çıkaracağımız için en önemli yanı. Yaşanan bu kadar olumsuzluğu uzun dönemli fırsatlara dönüştürüp dönüştürememek açısından önümüzde iki seçenek var: (1) Meseleye kısa vadeli bakmaya devam eder günü kurtaracak önlemler alırsak kısa vadede sorunu çözmüş gibi görünürüz ama orta vadede aynı sorunlarla yeniden karşılaşırız. (2) Meseleye uzun vadeli bakar da ekonomide, siyasette ve sosyal yaşamda doğru adımları atmamızı sağlayacak reformları 2019 yılında yapabilirsek kısa vadede belki hemen sonuç alamayız ama bu tür olumsuzlukların bir süre sonra yeniden ortaya çıkmasını engellemiş oluruz.

2019 YILI İÇİN TAHMİNLER

ÇETİN ÜNSALAN

Dünya da, Türkiye de çok zor bir seneyi geride bırakmaya hazırlanıyor. Açıkçası 2018 yılının pek de hoş geçtiği söylenemez. Dünyada ticaret savaşlarının baş gösterdiği, ekopolitik dengesizliklerin arttığı, iktisadi bakımdan da ülkelerin defansa geçtiği bir 2018 oldu.

Elbette bu arada yine birlikte hareket ederek bu işin içinden çıkılabileceği gibi kimsenin inanmadığı mesajlar verilirken, herkes birbirinin ardından dolap çevirmeye devam etti. Bunun önümüzdeki sene de böyle olacağından emin olabilirsiniz. Lakin bazı farklar olabilir. Hiç ummadığınız ülkeler bir araya gelebilir; ezberlerini bozabilir. Buna da hazır olunmalı diyorum.

2019'da FED'in faiz arttırmaya devam edeceği, AB ekonomisinin büyük çözümler yaşayacağı bir süreçle karşı karşıyayız. Neresinden bakarsanız bakın bizim için süreç zorlu. Yani hem ucuz finansmana ulaşma bakımından açmazlarımız olacak, hem de bir numaralı pazarımızdaki dalgalanmalar, ihracatımıza etki edecek. Henüz alternatif pazarlar da hacmi dolduracak çapta değil.

Bu nedenle herkesin hesabını kılı kırk yararak yapmasında fayda olan bir yıla giriyoruz. Tesadüf mü, yoksa başkaca bir anlamı mı var; nedenini bilemediğimiz bir şekilde Mart ayı önümüze kritik bir dönem olarak geliyor.

Bir tarafta bizim seçim sürecimiz ve ortaya çıkacak maliyetin sonraki döneme sarkacak olması, diğer tarafta ticaret savaşları ve İran'a yaptırım ile ilgili son tarih olarak verilmesi, 2019 yılının içinde Mart ayına gözleri çeviriyor.

Netice itibariyle dünya ekonomik buhranda ikinci döp dalgasına doğru adım adım koşarken, Türkiye'nin dolar kaynaklı finansman sorunu yaşayacağını, bunun kurun yükselme trendini kuvvetlendireceğini, ihracat pazarlarımızda, bilhassa Güney Avrupa'daki sıkıntıların etkisiyle sorunlar yaşayarak gelirlerimize etki edeceğini görmek için müneccim olmaya gerek yok.

Bu nedenle iç piyasada daha tutucu bir tavır sergilememiz gerekecektir. Türkiye'yi riske atmadan, ithal ikameli yapıyı tersine çevirecek, pazardaki yerli üretimleri ve tedarikleri destekleyecek modeller üzerinde çalışmalıyız.

En kısa sürede komşularla ilişkiyi düzeltip, farklı açılımlar sağlamalıyız. Aksi takdirde Suriye'nin imarı konusunda finansmanı üstlendiği için Suudi Arabistan'a teşekkür eden ABD'nin bölgede hem ekonomik, hem de siyasal olarak bizi çirak çıkarma ihtimali var.

Tüm bu gerçekler doğrultusunda Türkiye ekonomisi IMF kapısına gider mi, gitmez mi bilemiyorum ama IMF'lik olacak gibi gözüküyor. Sayısı resmi rakamlara göre bine yaklaşan konkordatolar, bunların piyasadaki kırılmaları, büyüyen pazar ve tüketim sorunu, enflasyondaki düşüş umudunun daralmaya dayandırılması, ülkemizin bir numaralı gündemini işsizlik yapıyor.

Ben işsizlik gündeminin, bizde de dünyada da gelecek yılın bir numaralı başlığı olacağını düşünüyorum. Şayet bugünden durumu tersine çevirecek hamleler yapmazsak, problemin boyutunun büyümesi ise işten bile değil. Lakin ne yazık ki Türkiye seçim gündemine ve onu besleyecek sahte söylemlere, hareketlere dayanarak zaman kaybetmeye devam ediyor.

Zor süreçlerin dayanışma içinde halledilmesi gereği ortada dururken, tetiklenen ve beslenen kutuplaşmanın, Türkiye'nin ekonomik faturasını artıracığı kesin. O nedenle ben tüm siyasetçilerden biraz daha olgun ve gerçekçi olmasını bekliyorum. Ümidim var mı; çok yok.

Bizler vatandaş olarak mutlaka borçlarımızı azaltacak, az zararlar da olsa firmalarımızı ayakta tutacak modeller üzerinde çalışmalıyız. Çünkü zorlu sürecin ardından ayakta tutmayı başardığımız nüfus ve firma sayısı, çıkış adına da en büyük silahımız olacaktır.

Sözün özü 2018'den daha zor bir 2019 yılı bizi bekliyor. Bu nedenle birlikte olmaya, borç azaltmaya, firmalarımızı ayakta tutmaya, çalışırken onları yaşatmaya özen göstermeliyiz. Yoksa yine siyasetin gündemine takılıp kalırsak, ortada ödenecek fatura, altından kalkılamayacak kadar büyük olacak.

cetunusalan@yahoo.com

İSO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN: “EKONOMİK İSTİKRAR UZUN SOLUK ve KARARLILIK GEREKTİRİYOR”

İstanbul Sanayi Odası (İSO), Aralık ayı olağan Meclis toplantısı, 26 Aralık 2018 tarihinde “2019’a Girerken Küresel Ekonomik Beklentiler ve Türkiye Ekonomisi” ana gündemi ile Odakule’de yapıldı. İSO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay’ın yönettiği Meclis toplantısına İSO Danışmanı Ekonomist Can Dr. Fuat Gürlesel konuk konuşmacı olarak katıldı. Toplantının ana gündem maddesine geçilmeden önce İSO’nun 2019 bütçesi görüşüldü ve İSO Yönetim Kurulu’nun sunduğu 2019 bütçesi, İSO Meclis Üyeleri tarafından kabul edildi.

“2019’un İlk Yarısında Çok Dikkatli Olunmalı”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, Meclisin gündemine ilişkin yaptığı konuşmasında, Türkiye’nin geçtiğimiz aylarda çok ciddi bir finansal stres döneminden geçtiğine dikkat çekerek “Son dönemlerde tanık olduğumuz finansal dengelenmeyi reel sektörde bir dengelenme de takip etmeli. Kamu bankalarına ilaveten birkaç özel banka dışındakilerin ‘oyuna ara verdim’ deme lüksü yok. Özellikle 2019 yılının ilk yarısında mevcut risk ve belirsizlikler nedeniyle çok dikkatli olunmalı. Ekonomik istikrarın sağlanması, çok boyutlu, uzun soluklu ve kararlılık gerektiren bir süreç” dedi.

“Ekonomi Açısından Hiç de Güzel Hatırlamayacağımız Bir Yılı Geride Bırakıyoruz”

İSO Aralık ayı olağan Meclis toplantısı İSO Meclis Başkanı Zeynep Bodur Okyay tarafından açıldı. Okyay, Meclis gündemi ile ilgili konuşmasında özetle şöyle konuştu:

“Ekonomi açısından baktığımızda hiç de güzel hatırlamayacağımız bir yılı geride bırakıyoruz. Yılın ikinci yarısında başlayan kur atağı ve girdiğimiz türbülans, hepimizi ziyadesiyle yordu. Sonuç olarak yılı kimsenin öngöremediği kadar yüksek bir faiz, yüksek enflasyon ve düşük büyüme ile tamamlıyoruz. Bugün geldiğimiz noktada ekonomi, fedakarlıkla elde ettiğimiz bazı kazanımlarda geri düştüğümüz bir yeni dengeye oturmuş görünüyor. Bu açıdan bakınca, 2019 yılı da bizim açımızdan çok rahat geçmeyecek çünkü küresel ekonomide işlerin daha iyiye gitmeyeceğine dair bir beklenti giderek güç kazanıyor. Amerika’nın korumacılığı derinleştirme tavrı, Çin’de çarkların yavaşlamaya başlaması, Avrupa Birliği’nde Brexit başta olmak üzere belirsizliklerin devam etmesi ve birliğin lokomotifi olan Almanya’nın hızının kesilmesi, bu negatif algıyı besleyen gelişmeler. Şartlar ne olursa olsun, biz bu zorlukların üstesinden gelip yolumuza devam etmeyi daima başardık. Dün böyleydi, bugün ve yarın da böyle olacak. Bizim ülkemize ve sanayicimize inancımız tam. Yeter ki herkes aynı gemide olduğumuzu unutmadan iyi niyetle çalışsın, yeter ki karşı karşıya kaldığımız yükler adil paylaşılsın. İnşallah 2019 yılı güzellikleri paylaştığımız bir yıl olur.”

“Dünya ve Türkiye Zorluklarla Dolu Bir Süreçten Geçiyor”

İSO Meclis Başkanı Okyay, daha sonra Meclis gündemi ile ilgili konuşmasını yapmak üzere İSO Başkanı Erdal Bahçivan'ı kürsüye davet etti. Bahçivan, son yıllarda dünyanın hemen her bölgesinde; ezberleri bozan bir belirsizlik ortamının hâkim olduğunu söyledi. Bahçivan, 2019'un giderek artan jeopolitik gerilimler, toplumsal olaylar, ticaret savaşları ve siber saldırılar gibi yeni nesil riskleri ve ekonomik belirsizlikleri 2018 yılından miras aldığını kaydetti.

Sanayicilerin, 2019'u karamsar ve edilgen bir konumda karşılamak gibi bir lüksü olamayacağını vurgulayan Bahçivan, böyle bir tutumun sanayicinin doğasına, halet-i ruhiyesine de aykırı olduğunu belirtti.

Bahçivan, sanayicinin uzun vadeli düşünen, geleceğe iyimser bakan, taşın altına elini koyarak risk alan, toplumun refahını, aş, iş üretmeyi kendisine öncelikli görev edinmiş bir ekonomik aktör olduğuna işaret etti.

Dünyanın ve Türkiye'nin zorluklarla dolu bir süreçten geçtiğini belirten Bahçivan, bu süreçte sanayicileri sergilediği iyimser tutum, yaptığı fedakârlık ve sönmeyen yatırım arzusu nedeniyle kahraman olarak değerlendirenlerin hakkaniyetle hareket ederek çok doğru bir tanımlama yaptığını kaydetti. Bahçivan,

esnek, akışkan, “katı olan her şeyin buharlaştığı”, ezberlerin bozulduğu, işe yaramadığı bir dünyada, İSO olarak kendilerini farklı ve zihinsel açıdan zengin kılan çok sesliliklerini koruyarak, hep birlikte bundan sonra da yollarına bu şekilde devam etme kararlılığına sahip olduklarını anlattı.

2018'e başlarken herkesin oldukça iyimser beklentilere sahip olduğunu hatırlatan Bahçivan, o dönem tüm dünyada eş zamanlı ve güçlü bir büyüme gözlenirken küresel ticaretin canlandığını, işsizlik azalırken gelişmiş ülkelerde uzun bir aradan sonra enflasyonun kıpırdanma gösterdiğini ifade etti. Bahçivan, uzun bir bocalama döneminin ardından nihayet kalıcı büyümenin başladığı yönünde bir konsensüsün o dönemde hakim olduğuna değindi.

Bahçivan şöyle devam etti:

“Kuşkusuz bu iyimser beklentilere rağmen kimi endişeler de yok değildi. Bu endişeler arasında küresel finansal koşulların sıkışması, dünyanın çok daha borçlu hale gelmesi, artan küresel eşitsizlikler, Çin ekonomisinin yavaşlaması, Brexit vb. birçok başlık öne çıkıyordu. Nitekim zaman geçtikçe de küresel ekonomide bahar havasının geride kaldığını, manzaranın daha sisli hale geldiğine tanık olduk. Zira bu süreçte bazı riskler artarken, bazıları ise gerçeğe dönüştü. Henüz yılın ortaları gelmeden ekonomik güvenin sınırlanmasıyla ticaret ve yatırımlarda ivme kaybı gözlenmeye başladı. Yılın

sonlarına doğru ise çok daha belirgin bir yavaşlama dikkat çekti. Piyasalar tarafında ise Amerika'dan Çin'e dünyanın önde gelen borsaları, 2018 yılının tüm kazanımlarını silecek biçimde değer kaybetti. 2008 küresel krizinden sonra geçen 10 yılda, toplam 12 trilyon dolarlık mali kurtarma paketleri bugün gelinen nokta itibarıyla soruna maalesef kalıcı bir çözüm getirebilmiş değil. Öyle ki geride kalan 10 yılda; sert bir resesyon, ardından uzun süreli zayıf bir toparlanma döneminden sonra, 2019'a girerken dünya ekonomisinin geleceğine ilişkin tartışmalar giderek artıyor. Bu tartışmalar, bir sonraki krizin ne zaman ve nasıl yaşanacağı ve buna karşı ne tür önlemler alınabileceği konularında yoğunlaşıyor. Bütün bunlar, günümüzde bir yıldan kısa bir sürede ekonomi gündeminin ne kadar hızlı değişebildiğini bir kez daha gözler önüne seriyor. Bugün küresel ekonomide fırtına bulutlarının yoğunlaştığı, geleceğe yönelik beklentilerin zayıfladığı bir dönemden geçiyoruz.”

Bahçivan, dünya ekonomisinin yeni yıla çok daha temkinli girdiğini söyledi. En büyük endişenin gerek merkez bankalarının gerekse hükümetlerin olası bir yeni küresel durgunluğa karşı çok daha savunmasız yakalanma olasılığı olduğuna dikkat çeken Bahçivan, hükümetlerin artık daha borçlu olduğunu ve kriz sonrasında 5-6 puan faiz indirebilen merkez bankalarının artık böyle bir hareket alanı olmadığını ifade etti. Bahçivan, yeni bir parasal genişleme dalgasının hem çok riskli hem de ne işe yarayacağını belirsiz olduğuna değindi.

2019'un büyüme açısından daha zor bir yıl olacağını belirten Bahçivan, Yeni Ekonomi Programı'nda yüzde 2,3 ile önceki yıllara göre oldukça düşük bir büyüme oranı öngörüldüğüne işaret etti. Ekonomik büyüme performansının önemli sac ayaklarından biri özel sektör yatırımlarında son dönemlerde ciddi düşüşler olduğu bilgisini veren Bahçivan, kısa dönemde yatırımlarda belirgin bir toparlanmanın zor görüldüğüne dikkat çekti.

Bahçivan, bu nedenle 2019'u, Türkiye'nin uzun vadeli ekonomik potansiyelini güçlendirecek, ihracat becerisini geliştirecek, dinamizmini artıracak reformlara odaklanma yılı olarak değerlendirmeleri gerektiğini ifade etti.

2019'da uluslararası taraftan gelecek haberlerin kendileri için çok önemli olduğunun altını çizen Bahçivan, enflasyon ve kurun da en çok dikkat etmemiz gereken iki husus olduğunu söyledi. Her ne kadar kasım ayında enflasyon beklentilerin üzerinde düşüş gösterse de bu düşüşte kurdaki geri çekilme ve bazı sektörlerdeki vergi indirimlerinin belirleyici rol oynadığını anlatan Bahçivan, bu önlemlerin ekonomiye hareketlilik getirmesinin yanı sıra enflasyonda yıl sonu hedeflerine yaklaşılması açısından faydalı olduğunu belirtti.

Bahçivan, "Türkiye geçtiğimiz aylarda çok ciddi bir finansal stres döneminden geçti. Son dönemlerde tanık olduğumuz finansal dengelenmeyi reel sektörde bir dengelenmenin takip etmesi gerekiyor.

Ancak bu noktaya henüz gelinebilmiş değil. Kamu bankalarına ilaveten birkaç özel banka bu süreçte gerçekten reel ekonomi için sorumlu ve duyarlı davranmaya gayret ediyor. Bunların dışındakilerin 'ben oyuna ara verdim' deme lüksü yok.

Ülkemizin nimetlerini paylaşırken bankalarımız paydaş gibi davranırken, sıra külfetlere geldiğinde paydaşlığı unutmalarını hiç doğru bulmadığımızı burada bir kere daha özellikle ifade etmek istiyorum. Özellikle yılın ilk yarısı, mevcut risk ve belirsizlikler nedeniyle çok dikkatli olunması gereken bir dönem. Bu zorlu dönemden güçlenerek çıkabilmek için atılacak adımların zamanlamasına ve dozajına her zamankinden fazla dikkat etmeli, uygulanan politikalarda sabırlı ve kararlı tutumu sürdürmeliyiz. Zira hepimizin bildiği üzere ekonomik istikrarın sağlanması, çok boyutlu, uzun soluklu ve kararlılık gerektiren bir süreç' dedi.

“Bankacılık ve Finansmanda Sorunlar Devam Ediyor”

Sonrasında kürsüye İSO Danışmanı Ekonomist Dr. Can Fuat Gürlelel, ekonomik büyümenin hızlandığı son iki yılın ardından 2019’da yumuşak iniş beklendiklerini söyledi. Küresel büyüme beklentilerinin yüzde 3,2’lerden yüzde 3’e gerilediğini belirten Gürlelel, bu büyümeye gelişmiş ülkelerin 2,1, gelişmekte olan ülkelerin ise yüzde 4,4 katkı sunabileceğini anlattı. Gürlelel, dünya mal ticaretindeki büyümenin süreceğini ancak büyüme hızının yavaşlayacağını kaydetti. Korumacılık eğilimleri nedeniyle ihracat siparişlerinde küçülme yaşanabileceğini anlatan Gürlelel, dünya sanayisinin de global PMI endeksine göre yavaşlama gözüktüğünü dile getirdi. Gürlelel sanayi malı ihracat fiyatında da korumacılık eğilimleri ve emtia fiyatlarının zayıflaması ile aşağı doğru eğilim olduğunu dile getirdi.

Fed ve Avrupa Merkez Bankası’nın para politikalarının önümüzdeki dönemde çok belirleyici olduğuna işaret eden Gürlelel, Fed’in faiz artışlarına sınırlı ölçüde devam edeceğini ve bilanço küçültmeye devam edeceğini, Avrupa Merkez Bankası’nın ise parasal genişlemeye son vereceğini dile getirdi. Petrol fiyatlarının 2-3 ay öncesine kadar 50 dolarlarda tutunmaya çalıştığını hatırlatan Gürlelel, 2019 yılında da bu seviyede kalmasını beklendiklerini ifade etti. Dünya ekonomisine yönelik riskleri sıralayan Gürlelel bunları Trump ve kararları, küresel mali piyasalarda dalgalanmalar, ticari korumacılık, Brexit ve gelecek belirsizliği, başta Suriye olmak üzere jeopolitik riskler ve İran’a yaptırımlar olarak açıkladı. Gürlelel, genel olarak 2019 yılının büyümenin devam ettiği ancak hızının kesildiği bir yıl olarak tahmin ettiklerini açıkladı.

Türkiye ekonomisindeki gelişmeleri de değerlendiren Gürlelel, uygulanan ekonomi politikalarıyla cari açık ve dış ticaret açığının sürdürülebilir, faiz ve enflasyonun da makul seviyelere getirilmek istendiğini söyledi. Kamu bütçesinde mali disiplinin öngörüldüğünü ancak genişletici bir bütçe olduğunu anlatan Gürlelel, “Bankacılık ve finansmanda sorunlar devam ediyor. Taze kaynağa ihtiyacımız var ama bankalar kasım sendikasyon kredilerini yenileyemedi. Reel sektöre yönelik krediler durma noktasında. Bu süreç ekonomide dengelenme sürecine olumlu katkı sunamaz ve sürdürülebilir değil” dedi. Sonrasında kürsüye gelen İSO Meclis Üyeleri görüşlerini paylaşırken sordukları sorulara Can Fuat Gürlelel tarafından yanıt verildi.

EBSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI ENDER YORGANCILAR: “SANAYİCİ ZOR GÜNLER GEÇİRİYOR”

Ege Bölgesi Sanayi Odası EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, sanayicinin zor günler geçirdiğini belirtti.

Ege Bölgesi Sanayi Odası'ndan yapılan açıklamada sanayi ve sanayicinin zor günler geçirdiğine dikkat çekildi. Ege Bölgesi Sanayi Odası EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar yaptığı açıklamada, “Son olarak açıklanan KOBİ destek paketini değerli bulmakla birlikte, 2018 yılında yapılan 4 farklı elektrik ve doğalgaz zammına karşı hâlâ beklediğimiz indirim müjdesi gelmemiştir” dedi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)'ndan yapılan açıklamada sanayi ve sanayicinin içinde bulunduğu duruma dikkat çekildi.

Ege Bölgesi Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar yaptığı açıklamada şunları söyledi:

Sanayi verilerine dair birkaç çok önemli göstergenin eğilimi aşağı yönlü gelmeye devam etmektedir. Kapasite kullanım oranı %78 seviyelerinden %74'e geriledi. İmalat Sanayi Üreticileri Endeksi PMI, Nisan ayından bu yana riskli bölgede seyri 44,7 seviyelerinde sürdürmektedir.

Son açıklanan sanayi üretim endeksi sert bir inişle %6,5 oranında, imalat sanayi üretim endeksi ise %7,1 oranında geriledi. Son 3 ayı negatif olmak üzere son 4 aydır üst üste daralan, Aralık ayında da benzer şekilde negatif beklenen sanayi üretim endeksi yılın son çeyrek büyümesi için de %3-4'lük negatif bir büyümeyi teyit etmektedir.

Elektrik ve Doğalgaz Zamları

Özellikle de, yatırımlardaki daralmayı teyit eden sermaye malındaki güçlü azalış eğiliminin Kasım ayında da devam etmesi, yatırımların bir süre daha askıya alınacağını göstermektedir. Tüm bu verilerin işaret ettiği husus, sanayicinin zor günlerden geçtiğidir.

Ekonomi yönetiminin bu farkındalık içerisinde, son olarak açıkladığı KOBİ destek paketini değerli bulmakla birlikte, ciddi bir maliyet yüküne sahip sanayici için 2018 yılında yapılan 4 farklı elektrik ve doğalgaz zammına karşı hala beklediğimiz indirim müjdesi gelmemiştir. 2019 yılında üretmek, ürettiğimizi satarak döviz elde etmek istiyorsak üretim maliyetleri yeniden gözden geçirilmelidir.

İTHİB: “2019’DA İÇ PAZARDA DARALMA YAŞANABİLİR”

İTHİB: “2019’DA İÇ PAZARDA DARALMA YAŞANABİLİR”

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, enerji zamları, asgari ücret artışı ve dövizdeki yükselişle artan hammadde maliyetleriyle son bir yılda sektör maliyetlerinde yüzde 30 artış yaşandığını ve bu artışın önümüzdeki aylardan itibaren fiyatlara yansıtılacağını belirterek, buna bağlı olarak iç pazarda daralma yaşanabileceğini söyledi.

İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, daralma beklentisi ile ilgili olarak sayısal bir bilgi vermedi. Daralmanın özellikle yılın ilk altı ayında hissedileceğini belirten Öksüz, sektörün iyi giden ihracat ayağında ise 2019’da çift haneli büyümeye ulaşmayı beklediklerini söyledi.

Tekstil ve hammaddeleri sektörünün ihracatı 2018 yılında yüzde 4 artışla 10.5 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

Sektöre ilişkin değerlendirme toplantısında konuşan Öksüz, “2019 hedefimiz 11 milyar doların üzerinde ihracat. Pazarlarımızın yüzde 75’inde ihracat artışı hedefliyoruz” dedi.

Öksüz’ün verdiği bilgiye göre, sektörün en büyük üç ihracat pazarını Almanya, İtalya ve ABD oluşturuyor. Toplam ihracatın yüzde 50’si ise AB ülkelerine yapılıyor. Türkiye, tekstil ve hammaddeleri sektöründe dünyanın yedinci büyük tedarikçisi konumunda bulunuyor.

MALİYET ARTIŞLARI İÇ PAZARI BASKILIYOR

Maliyet artışları ve buna bağlı yaşanacak fiyat artışları nedeniyle iç pazarda daralma söz konusu olacağını belirten İTHİB Başkanı Ahmet Öksüz, daralma ile ilgili bir rakam vermedi, ancak özellikle yılın ilk altı ayında bunun daha yoğun hissedileceğini söyledi.

Sektörde üretim maliyetlerinin bir yıl içinde toplamda yüzde 30 arttığını belirten Ahmet Öksüz, “Bizim sektörde yansımaları anlık göremiyorsunuz, bir sezon geçmesi gerekiyor. Çünkü fiyatlamalar, siparişler altı ay önceden veriliyor. Bunu asıl yaz sezonunda göreceğiz. İki ay sonra fiyat artışları maalesef çok daha fazla olacak” dedi ve ekledi:

“İç pazarın ilk altı ayda geçen yıla göre büyümesi zor ama ikinci altı ayda belki... O da ilk altı aydaki daralmayı telafi edebilecek mi?...”

Özellikle enerji kaleminde sanayiye indirim talepleri olduğunu kaydeden Öksüz, “Bizim sektörümüzün en önemli özelliği emek yoğun sektör olması. Ayrıca enerji maliyetleri de çok hassas noktada. Çünkü yüzde 40-50’ye varan enerji artışlarını sektörümüz kaldırmıyor” dedi ve ekledi:

“Enerji maliyetlerinin yüzde 50 arttığı, asgari ücretin yüzde 26 arttığı, hammaddenin dövizle geldiği bir sektörü düşündüğümüz zaman çok düşük kâr marjları ile çalışılıyor. Enerji maliyetlerinde sanayiye indirim verilmesini talep ediyoruz.”

ÜRETİCİ İHRACATA YÖNELİYOR

İç pazar riskini almak istemeyen birçok üreticinin ihracata yöneldiğini belirten İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği (İTHİB) Başkanı Ahmet Öksüz, “İç piyasanın vadeli çalışması söz konusu. Çok uzun vadeler olabiliyor. 8 ay, 10 ay, 12 aylar... Sektörün maliyeti döviz bazlı olduğu için, dövizin hızlı arttığı dönemde bu sıkıntılar yaşandı. Birçok firma iç pazarda sattığını yerine koyamadı. Yani kumaş sattığında tekrar o fiyata yenisini mal edemedi” diye konuştu.

KOSGEB 2019 YILI DESTEKLERİ BELLİ OLDU

KOSGEB, 2019'da yenilenen 3 destek programı uygulayacak. Bu yıl girişimcilere erken ödeme imkânı da tanınırken, başvuru süreçleri sadeleştirildi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB) 2019 yılı desteklerini ve yeni vizyonunu açıkladı. Buna göre; İş Birliği Destek Programı ile ilk kez teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'ler büyük işletmelerle işbirliği yapmaları halinde 10 milyon TL'ye kadar desteklenecek. Ayrıca Girişimciliği Geliştirme Destek Programı yüksek teknolojiye uyarlandı. Yeni girişimciye 360 bin TL'ye kadar kaynak sağlanacak.

Erken ödeme imkanı da getirildi. Buna göre, desteğin başlangıç tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvuranlar, erken ödemededen yararlanabilecek, erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek. Öte yandan KOSGEB'in başvuru süreçleri basitleştirilerek dijital dönüşüme tabi tutuldu. Daha önce KOBİ'lerden yaklaşık 400 evrak isteniyordu. Artık bunlar e-Devlet'e taşındı. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı.

Teknolojik Ürün Programı

Yeni yılla birlikte tamamen yenilenen üç destek programı hakkında bilgi veren Bakan Varank, şöyle konuştu:

"Teknoyatırım Destek Programı ile Ar-Ge ürünlerinin endüstrileşmesine ve ticarileşmesine özel önem vereceğiz. Program çağrısını bu hafta açacağız. 2018 yılında orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanında kabul edilen 73 projenin 490 milyon TL'lik bir yatırım hacmi oluşturmasını bekliyoruz. Bu bütçenin 208.6 milyon TL'si KOSGEB tarafından desteklenecek. Bunlar içerisinde makine, teçhizat, yazılım, personel, kira, teknik danışmanlık ve eğitim giderleri yer alıyor"

Varank, programla birlikte firmaların yatırım süreci içerisinde ticarileşmeye yönelik giderlerinin de destekleneceğini ifade etti.

Mevcut durumda destek kararı alınan 73 projeye ilgili bilgi veren Varank, "Nanoteknolojik su bazlı radar soğurucu kaplama malzemesi, milli metro aracı boji iskeleti, askeri kullanım amaçlı yardımcı güç ünitesi APU ve yerli modüler trafik radarı gibi teknolojik ürünler desteklenecek. Yapılan yatırımlar ile istihdama da katkı sağlayacağız. Özellikle ithalatı yüksek ara malların yerlileştirilmesi için yakında ilan edeceğimiz, Uçtan Uca Yerlileştirme programıyla KOSGEB desteklerine daha bütüncül ve stratejik yaklaşma şansını yakalayacağız. Bu sayede tedarikçi ve üreticilerin beraber çalışarak cari açığı azaltacağı bir modelde KOSGEB'ten daha verimli bir şekilde faydalanacağız" ifadelerini kullandı.

İş Birliği Programı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, 2019'da KOBİ'lerin büyük işletmelerle yapacakları iş birliklerini ilk kez destek kapsamına aldıklarını bildirerek, "KOBİ'ler, tabiri caizse abileri olan büyük işletmelerle iş birliği yapmaları halinde destekten faydalanacak. İş Birliği Destek Programı kapsamında ilk kez teknoloji düzeyi yüksek KOBİ'leri 10 milyon TL'ye kadar destekleyeceğiz. Daha önce bu rakam, sadece 1.5 milyon TL idi. Yine önceki versiyonda beş KOBİ'nin bir araya gelmesi şartı vardı. Bunu da ikiye indirdik. Programımızın çağrısı açık, başvuruları bekliyoruz" dedi.

Girişimcilik Programı

KOSGEB'in yeni girişimcilere yönelik planlanan Girişimciliği Geliştirme Destek Programında önemli bir değişikliğe gittiklerini anlatan Varank, "Yeni girişimci programımızla, hem geleneksel girişimcileri destekleyecek hem de imalat sektöründe faaliyet gösteren ileri teknoloji girişimcilerin yanında olacağız. Yani Girişimciliği Geliştirme Destek Programını yüksek teknolojiye uyarladık. Eğitimi almış, işletmesini kurmuş ve yüksek teknoloji seviyesinde faaliyet gösterecek cesur girişimcilere 360 bin TL'ye kadar destek sağlayacağız. Girişimcilerimizi çağırısı açık olan bu programa başvurmaya davet ediyorum" ifadelerini kullandı.

Erken Ödeme Fırsatı

Üç programda da ilk kez erken ödeme yapılacağının müjdesini veren Varank, şunları söyledi: "Girişimcilikte desteklemeye esas tutarın yüzde 50'si, iş birliğinde yüzde 30'u, teknolojik üründe yüzde 25'i erken ödenebilecek. Erken ödeme makine, teçhizat ve yazılım için olacak. Desteğin başlangıç tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvuranlar, bu imkandan yararlanacak ve erken ödeme için Kredi Garanti Fonu kefaleti devreye girecek"

KOSGEB'de Dijital Dönüşüm

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, KOSGEB tarafından sunulan hizmetlerin bürokrasiden arındırılmasına özel önem verdiklerini vurgulayarak sözlerini şöyle tamamladı: "KOSGEB'e başvurusüreçlerini basitleştirerek dijital dönüşüme tabi tuttuk. Daha önce KOBİ'lerimizdenyaklaşık400 evrak istiyorduk. Artık bunlar e-Devlet'e taşındı. KOSGEB, 88 hizmeti e-Devlet üzerinden vermeye başladı."

TARIMDA DIŞA BAĞIMLILIK NASIL OLUŞTURULDU?

PROF. DR. MUSTAFA KAYMAKĐI

Türkiye’de “tarımda dışa bağımlılık” günlük yaşamda hepimizin konuştuğu bir konu durumuna geldi. Üretici de memnun değil, tüketici de memnun değil.

Geliniz “Tarımda Dışa Bağımlılık Nasıl Oluşturuldu?”, biraz sorgulayalım mı?

1980’li yıllara değin dünya, iki kutbun yönlendiriciliğindeydi. Bir yanda reel sosyalizm, bir yanda emperyal kapitalizm ve kurumları dünyayı őekillendiriyordu.

Emperyal kapitalizm, anılan yıllara değin özellikle çevre ülkelerinde köylülüğu, bir başka deyişle küçük üreticiliği destekleme politikalarını sürdürdü.

Ancak temel amacı, özellikle çevre ülkelerinde ortaya çıkabilecek toplumsal muhalefetin devrimci hareketlere dönüşümünü engellemek, daha doğrusu onları düzenin sınırları içinde kalmalarına yönlendirmektir.

Bununla birlikte, emperyal kapitalizm, 1980’li yılların sonlarından itibaren tarımda izlediği politikaları terk etmeye başladı.

Bu dönüşümdede iki önemli etken rol oynadı.

Bunlardan birincisi, reel sosyalist sistemin baskısının ortadan kalkmasıydı.

İkincisi de özellikle Batı’da endüstriyel tarımın geldiği noktaydı. 1980’li yıllara değin tarım ürünleri ithalatçısı olan Batı, ARGE ile geliőtirdikleri yeni teknolojiler ve olağanüstü destekler aracılığıyla tarımda da gereksinimlerin çok üstünde tarımsal ürün ve girdi stoklarına ulaőtı.

Anılan stokların eritilmesi, Batı için varlıklarının sürdürülmesi açısından yaşamsal bir zorunluluk durumuna geldi.

Bu nedenle çevre ülkelerinin pazarlarını ele geçirmek için Neo-liberal politikalar devreye sokuldu.

Neo-liberal politikalarla çevre ülkelerinde;

- Küçük üreticiliği destekleme politikaları terk edilmeye baőlandı.
- Köylülük mülksüzleőtirme sürecine sokuldu, iőtletmelerin dev kapitalist iőtletmelere dönüőtürülmesi doğrultusunda girişimlere hız verildi.
- Bu yolla kırsal nüfusun azaltılması da gündeme sokuldu.

Neo-liberalizm egemenliğinde endüstriyel tarım, insanlığı doyrabilir ve istihdamı sağlayabilir mi?

Öncelikle üçüncü dünya ülkelerinde, köylülüğu tasfiyesi ile küçük ve orta ölçekli iőtletmeler yerine kurulması özendirilen dev iőtletmeler ve sözleşmeli tarım modeli ile, üretim ve verimi artırmak olası mı sorusuna cevap aramak gerekiyor.

Bu olası değil. Nedenlerini sıralayalım;

- Çevre ülkeleri, sisteme karşı güçlü muhalefet yapamadıkları sürece, çağdaő teknolojilere sahip olamazlar. Çünkü teknolojileri, sanayi toplumları üretebilir. Bu ise ulus devletlerin serbest rekabet kurallarını askıya almaları ve pazar güçlerine set çekmeleri ile olasıdır.

Merkez ülkeleri, devletin müdahalesi ile sanayi toplumu haline dönüşmüşlerdir. Ancak kendileri sanayileşince, sonra gelenlerden serbest rekabet kurallarına uymaları istenmekte ve bunun savunmasını yapmaktalar. Bu ikili tutum, kapitalist ideoloji söyleminin hiç seslendirilmeyen, ancak değişmez bir kuralı olarak gündemdedir.

Buna muktedir olamayan çevre ülkeleri sürekli teknoloji ithal etmek zorundadırlar.

Dolayısıyla tarımsal girdiler bakımından da sürekli bağımlı kalırlar.

- Çevre ülkeleri, oluşturulan tarımsal üretim modelleri ile üretim girdi ve çıktıların değerlendirilmesini, merkez ülkelere göre şekillendirmek zorundadırlar.
- Bir başka deyişle tarımsal üretim deseni, büyük ölçüde yurt içi gereksinimlere göre değil, merkez ülkelerinin tarım ve gıda şirketlerine göre şekillenir.

- Dev işletmeler modeli, tarımda işçileştirmeyi ve yabancılaşmayı da yaratır. Bu durum ise söylenenin tam aksine, tarımda toplam etmen verimliliğini düşürür.
- Uzmanlar, işletmelerinin verimlilik açısından değerlendirilmesinde, tarımda toplam etmen verimliliğinin dikkate alınması gerekliliğini dile getiriyorlar. Küçük ve orta ölçekli işletmelerde emek daha ucuz, dolayısıyla fırsat maliyetinin daha düşük olmasına ek olarak toprak ve sermaye de daha az maliyetlidir. Bu nedenle bu işletmeler, dev işletmelere göre daha yüksek bir toplam verimliliğe sahiptirler.
- Diğer yandan, çevre ülkeleri için önerilen sözleşmeli tarım modeli de tek yanlı bir bağımlılık yaratmakta ve işletmeleri tarım ve gıda şirketlerinin sömürüsüne bırakmaktadır.

Kapitalizm ideologları neye inanmamızı istiyorlar?

Kapitalizm ideologları ise, yaşanmakta olan olumsuzlukları kapitalist uygulamaların dünya genelinde tam anlamıyla egemen olmayışına bağlıyorlar.

Onlara göre;

«özellikle çevre ülkelerin içinde buldukları bunalım, liberal öğretinin gereğini yapmaktan kaynaklanıyor. Bu nedenle, kapitalizmin uygulayıcısı ABD'nin öncü egemenliği, hem karşı konulmaz, hem de insanlığın ilerlemesi için gerekliliktir.

Dolayısıyla «Amerikan Emperyalizmi» yoktur.

ekonomik, sosyal ve siyasal açıdan işgal edilmesi, özelleştirme politikaları, çevre ülkelerinde devletin küçültülmesi, anılan politikaların bir doğal uzantısıdır ve insanlığın iyiliği içindir.»

Neo-liberal politikalarla beyinlere aktarılan yaklaşım bu değil midir?

Kıssadan hisse: Tarımda da yaşadığımız olumsuzluğu, neden-sonuç ilişkilerine ineksizin sonuçlar üzerinden aramak ve de şikayetçi olmak, işe yaramadı, yaramıyor ve yaramaz.

Bu bağlamda, dünya pazarının

TÜTÜN EKSPERLERİ DERNEĞİ 2018 TÜTÜN RAPORU

TEKEL'in özelleştirmesi ile Türk tütüncülüğü de büyük yara aldı. Tütün üreticilerinin sayısı yüzde 86, tütün üretimi de yüzde 48 oranında düştü.

Tütün üreticilerinin yıllar içinde hızla azalması üretim ve ihracatta sert düşümlere yol açıp ithalatın katlanmasına, yerli üreticinin de yabancıya çalışmasına yol açtı.

Tütün Ekspertleri Derneği'nin sektördeki vahim tabloyu ortaya koyduğu 2018 Tütün Raporu'na göre, **2002'de üretici sayısı 405 bin**, tütün üretimi ise **159 bin 521 tondur**. Aradan geçen 15 yılda **üretici sayısı yüzde 86, üretim miktarı ise yüzde 48** düştü.

Üretim Maliyetleri Arttı

Cumhuriyet'ten Gamze Bal ve Yusuf Özkan'ın haberine göre, tütünün, fındık ve üzümünden sonra Türkiye'nin en önemli tarımsal ihraç ürünü olduğunun belirtildiği raporda, 2006-2017 aralığında ihracatın değer bazında yüzde 28.9 gerilerken, ithalatın ise yüzde 106.7 yükselmesi dikkat çekti.

Raporda, "2006'da 497 milyon dolar olan tütün ihracatı 2017'de 353 milyon dolara; aynı dönem aralığında ithalat ise 253 milyondan 523 mi-

lyon dolara çıktı. Yalnızca 2017'de 353 milyon dolarlık ihracata karşılık 522.7 milyon dolarlık tütün ithalatı yapıldı" ifadeleri kullanıldı.

Dernek Başkanı Servet Yaprak imzalı raporda bir başka dikkati çeken ise, üretimde son bir yılda yaşanan maliyet artışlarının, Türkiye'nin Balkan ülkeleri ile rekabetinde dezavantaj yaratması oldu.

Öte yandan, Ege Bölgesi'nde satılan tütünün kilogram maliyetinin ortalama 15.16 TL olduğuna dikkat çekilen raporda, üreticinin bu rakama ürettiği ürünün kilogramını 16.70 liraya sattığı belirtildi. Üretici böylece 'karın tokluğuna' çalışmış oluyor. Raporda, bu rakamlar ışığında tütün üreticisinin eline kendi işçilik yevmiyesi dışında bir şey geçmediği ve gelirin asgari geçim seviyesinin çok altında olduğuna vurgu yapıldı.

Yerli Tütün Kullanımı Düştü

Yurtiçinde yetişen tütünlerin iç piyasaya satış amaçlı üretilen sigaralarda kullanım oranı 2003'te yüzde 42.07 iken bu oran 2008'de TEKEL'in sigara biriminin özelleştirilmesinden sonra hızla azalarak 2017 itibarıyla yüzde 12'ye düştü.

Sigara üretiminde kullanılan yerli tütün oranının her yıl azaldığına dikkat çekilen raporda, "TEKEL sigara fabrikalarının 2008'de özelleştirilmesi ve Tütün Fonu'nun kademeli olarak azaltılması sonucunda; Türkiye sigara pazarının tamamına yakınına sahip olan çokuluslu sigara şirketleri, artan miktar ve oranlarda ithal tütün çeşitlerini kullanmaya başladı. İç piyasadan satın aldıkları yerli tütün miktarı bu kullanım oranlarına paralel olarak azalış gösterdi" ifadelerine yer verildi.

Emniyet Genel Müdürlüğü verilerine göre, 2009'da 10 milyon paket kaçak sigara yakalanırken 2015'te bu rakam 143.4 milyona yükseldi. 2016 içerisinde ele geçirilen kaçak sigaraların neden olduğu vergi kaybının yaklaşık 400 milyon TL'yi bulduğu tahmin edildi. Türkiye'de ele geçirilen kaçak sigaraların büyük kısmının Bulgaristan, Çin, Endonezya ve BAE menşeli olduğu ifade edildi.

TMO'YA SIFIR GÜMRÜKLE TAHİL İTHALATI YETKİSİ

Kuru soğandan sonra hububat ve bakliyatın da gümrük vergisi sıfırlandı. Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)'ne buğday, arpa, mısır, pirinç ve kuru baklagil için sıfır gümrüklü ithalat yetkisi verildi.

Cumhurbaşkanlığının 649 sayılı kararı ile TMO'ya gümrüksüz olarak ithal edilmek üzere, 2 milyon 600 bin tonluk, bakliyat ve hububat için tarife kontenjanı açıldı.

Resmi Gazete'de yayınlanan karar kapsamında TMO'ya;, 0713 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlu (GTİP) 100 bin ton kuru baklagil yanı sıra, 1 milyon ton buğday ve mahlut, 700 bin ton arpa, 700 bin ton mısır ve 100 bin ton pirinç için gümrüksüz ithalat yetkisi verildi.

Kararda yer alan miktarlar dışında yapılacak ithalatta, İthalat Rejimi Kararında öngörülen gümrük vergisi oranları uygulanacak. Buradaki tarife kontenjanları, bir takvim yılı için tahsis edildi ve her takvim yılı için yeniden tahsis yapılacaktır.

İthalat, Ticaret Bakanlığı tarafından düzenlenecek ithalat lisansı ile yapılabilecek ve ithalat lisansları üçüncü kişilere devredilemeyecek.

İşlenmiş Domates için de Gümrük Vergisi Sıfırlandı

Diğer taraftan, sirke veya asetik asitten başka usulle hazırlanmış konserve edilmiş domates için 25 bin ton gümrüksüz tarife kontenjanı açıldı.

Resmi Gazete'de yayınlanan karara göre, 2002.90.11.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlu(GTİP) net muhtevası 1 kg'ı geçen hazır ambalajlarda olanlar(200 kg ve üzeri ambalaj), 2002.90.31.00.00 GTİP'li net muhtevası 1 kg'ı geçen hazır ambalajlarda olanlar(200 kg ve üzeri ambalaj) ile aynı içerikte 2002.90.91.00.00 GTİP'li ürün için toplam 25 bin tonluk gümrüksüz tarife kontenjanı açıldı. Tarife kontenjanı 31 Mayıs 2019'a kadar kullanılabilir.

“TMO'ya Verilen Yetki Üretimi Olumsuz Etkiler”

Dünya gazetesinden Ali Ekber Yıldırım, “Toprak Mahsulleri Ofisi'ne verilen 2.6 milyon tonluk sıfır gümrüklü ithalat yetkisi, buğday, arpa, mısır, pirinç ve bakliyat üretimi üzerinde olumsuz etkisi olacaktır” yorumunda bulundu.

Yıldırım şöyle devam etti:

“Bu ürünleri eken üreticiler ithalat baskısını her zaman hissedecek. Bundan iki yıl önce hububat hasadının yapıldığı dönemde 27 Haziran 2017 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile canlı hayvan ve et, buğday, arpa ve mısır ithalatında g gümrük vergisi indirilmiş ve çiftçi çok büyük zarar görmüştü. Şu anda hasat yok. Fakat, ithalat yetkisi yıl boyunca kullanılacağı için çiftçi tedirgin olacak.

“Tüketici İthal Ürünlerle mi Korunacak?”

Toprak Mahsulleri Ofisi'ne verilen ithalat yetkisinin temel gerekçesi iç piyasada artan fiyatların ithalatla düşürülmesi olarak sunuluyor. Piyasayı düzenleme görevi verilen Toprak Mahsulleri Ofisi, fiyatı artan ürünleri ithal ederek piyasayı düzenleyecek ve tüketicinin yüksek fiyattan olumsuz etkilenmesi önlenecek. Türkiye daha fazla üretim yapsa ve Toprak Mahsulleri Ofisi, ithalat yerine üreticiden aldığı ürünlerle piyasayı düzenlese hem üretici hem tüketici hem de ülke ekonomisi için daha yararlı olmaz mı?”

EKONOMİ PAKETİ YASALAŞTI

Ekonomi alanında düzenlemeler içeren teklif Genel Kurulda kabul edildi. İşsizlik ödeneğinden kira artışlarının belirlenmesine ve vergi istisnalarına kadar çeşitli alanlarda yeni düzenlemeler yasalaştı.

TBMM Genel Kurulunda, Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve KHK'lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi kabul edilerek yasalaştı.

YENİ DÜZENLEMELERDEN BAZILARI ŞÖYLE:

Kanuna göre, Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK), Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü kullanımındaki kadasral yollar, kamulaştırma zorunluluğu olmaksızın Hazine adına tescil edilecek.

Varlık finansmanı fonlarının sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri gelirler, banka ve sigorta muameleleri vergisinden (BSMV) istisna tutulacak.

Kamu kurum, kuruluşları hariç Türk Hava Kurumu ile sivil havacılıkta görevli pilotlar ve sertifikalandırılmış kabin memurlarına ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin yüzde 70'i gelir vergisinden istisna olacak. Cumhurbaşkanı, bu oranı yüzde 100'e kadar artırabilecek ya da sıfıra kadar indirebilecek.

Kanunla, denizaltına dalış yapanlara fiilen dalış hizmetleri dolayısıyla yapılan aynı yöndeki ödemelere yönelik gelir vergisi istisnası, "Türkiye'deki müesseselerde denizaltına dalış yapanlar" şeklinde değiştiriliyor.

Lisanslı Depoculukta Vergi İstisnası Uzadı

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar için geçerli olan gelir ve kurumlar vergisi istisnası, 31 Aralık 2023'e kadar uzatılıyor.

KDV İstisnaları

Yenilenebilir ve diğer enerji tesisleri KDV'den istisna tutulacak. Kültür ve Turizm Bakanlığınca yayıncılık sertifikası verilmiş yayıncılar tarafından yapılan kitap ve süreli yayınların tesliminde de KDV muafiyeti olacak.

Vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirlerin yanı sıra kur farkı da matraha dahil unsurlar arasında yer alacak.

Kentsel dönüşüm projeleri kapsamında trampa yoluyla kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devrinden dolayı kazanç oluşmayacağı ve aynı işlemler ile ilgili teslimlerin KDV'den istisna tutulacağına yönelik hükümlerin yer aldığı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici maddesinin uygulama süresi, Sultanbeyli Belediyesi ile yapılan devir işlemlerinin tamamlanamamış olması ve konuyla ilgili yargısal süreçlerin devam ettiği hususu dikkate alınarak 31 Aralık 2020'ye kadar uzatılacak.

İmalat sanayisi yatırımları üzerindeki KDV'den kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla, bu yatırımlar nedeniyle 2018 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek KDV'nin iade edilmesine yönelik uygulama 2019 yılında da sürdürülecek. Cumhurbaşkanı, bu uygulamanın sürelerini 5 yıla kadar uzatmaya yetkili olacak.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi Kurulacak

Kanunla, Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunu'nun adı, Finansal İstikrar ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun şeklinde değiştiriliyor.

Finansal sistemin ekonomik büyümeyi sağlıklı şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması için sistemik risklerin yönetilmesi, finansal düzenlemelerde ve uygulamalarda uyumun sağlanması, reel sektör ile koordinasyonun artırılması yönünde iş birliğinin tesis edilmesi ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan verilerin merkezi şekilde toplanması için gerekli faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi kurulacak.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi'ne üye kurum ile kuruluşlarla komitenin çalışma usul ve esasları Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yönetmelikle belirlenecek.

Komite, finansal istikrar ve güvenliği tehdit edebilecek sistemik risklerin belirlenmesi, etkin şekilde izlenmesi ve yönetilmesi için alınabilecek tedbirlerin tespit edilmesi, sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi amacıyla finansal kaynakların reel sektöre etkin şekilde dağıtılması, finansal sektörün sağlıklı gelişiminin sağlanması, sistemik risklerin gerçekleşmesi durumunda uygulanacak kriz yönetim planlarının oluşturulması gibi durum-

larda kurum ve kuruluşlar arasında iş birliğini tesis ederek, düzenlemelerin ve uygulamaların koordinasyonunu sağlayacak.

Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi, görev alanıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından her türlü veri ve bilgiyi talep edebilecek.

Finansal sistemin bütününe sirayet edebilecek ölçüde olumsuz bir gelişmenin Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi tarafından tespiti halinde, üye kurum ve kuruluşların yetkileri dışında alınması gereken tedbirleri belirlemeye kendi görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde Cumhurbaşkanı yetkili olacak.

Mera Kanunu'nda Değişiklik

Mera Kanunu'nda yapılan değişiklikle, jeotermal kaynak ile doğal mineralli sular için zaruri olan alanların tahsis amacı, ilgili müdürlüğün talebi, komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine valilikçe değiştirilebilecek.

Hayvancılığın desteklenmesi kapsamında yurt içinde yetiştirilen büyükbaş ve küçükbaş hayvanların satışından ve üreticilerden satın alınan sütün satın alma bedeli üzerinden alınan binde 1'lik pay kaldırılacak.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik ödeneğinden yararlanmak için "son 120 günlük prim ödeyerek sürekli çalışma" şartı kaldırılacak, "hizmet akdine tabi" olarak çalışmak yeterli olacak. Böylece, 120 gün boyunca hizmet akdine tabi olmasına karşın devamsızlık hallerinden kaynaklı ödememe durumu ortadan kaldırılacak.

İhalelerle İlgili Diğer Değişiklikler

Belge sahiplerinin kuracakları veya ortak olacakları tüzel kişilerin ihaleye girebilmesi için en az 1 yıldır tüzel kişiliğın yarısından fazla hissesine sahip olması ve bu sürede bu kanuna göre yapılacak ihalelere ilişkin sözleşmelerin yürütülmesi konusunda temsile ve yönetime yetkili olması, bu şartların her ihalede aranması ve teminat süresi sonuna kadar korunması zorunlu olacak.

Bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen iş dolayısıyla düzenlenecek iş deneyim belgelerinin toplam tutarına ve belge verilecek kişilere yönelik sınırlamalar getirmede Kamu İhale Kurumu yetkili sayılacak.

Kanun kapsamındaki idarelere gerçekleştirilen işler için düzenlenen belgeler hariç yurt dışında gerçekleştirilen işler için düzenlenen belgelerden sadece iş bitirme belgeleri, belge sahiplerince ve bunların bünyesinde buldukları şirketler topluluğu veya benzeri ortaklık ilişkisi içerisinde kullanılabilir. Ortak girişim olarak ihaleye teklif verilmesi halinde yurt dışında gerçekleştirilen işlerden alınan iş bitirme belgesini kullanan belge sahibinin ortak girişimdeki hissesi oranında geçici ve kesin teminat vermesi zorunlu olacak.

İhale İptalleri

31 Ağustos 2018'den önce ihalesi yapılan ve bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden sözleşmeler, imalat girdilerinin fiyatlarında beklenmeyen artışlar meydana gelmesi nedeniyle düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin idareye yazılı başvurusu kaydıyla Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, feshedilip tasfiye edilebilecek veya devredilebilecek.

Bu kapsamda devredilen sözleşmeler ile bu kapsama girmekle birlikte devredilmeyen sözleşmelerde bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki 60 gün içinde yüklenicinin idareye yazılı başvurusu kaydıyla süre uzatımına ilişkin kısıtlama ve şartlara tabi olunmaksızın Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, idare tarafından süre uzatılabilir.

Bu durumda, devir alacaklarda ilk ihaledeki şartlar devir tarihi itibarıyla aranacak, devirden kaynaklanan kısıtlama ve yaptırımlar uygulanmayacak. Sözleşmesi feshedilen veya sözleşmeyi devreden yüklenicinin teminatı iade edilecek.

Sözleşmenin bu madde kapsamında feshedilerek tasfiye edilmesi veya devredilmesi durumunda yüklenici, fesih veya devir tarihine kadar gerçekleştirdiği imalatlar dışında idareden herhangi bir hak talebinde bulunamayacak. Yüklenici, işin idarece uygun görül-

ecek can ve mal güvenliği ile yapı güvenliğine yönelik tedbirleri alacak.

Sermayesinin tamamı Hazine ve Maliye Bakanlığına ait olan varlık kiralama şirketleri, kendilerine devredilen varlıkların, ihraç amacına uygun olarak değerlendirilmesini teminen bu düzenleme kapsamında sayılan varlıkları yüklenici sıfatıyla inşa ettirebilecek, alt yükleniciler ile inşa anlaşması yapabilecek, bu varlıklara ilişkin imtiyaz haklarını devralabilecek, bu varlıkları geliştirebilecek, yönetici sıfatıyla yönetebilecek ve söz konusu varlıkları devralmış oldukları veya diğer kurum ve kuruluşlara devredebilecek.

ÖTV Düzenlemeleri

Şalgam suyu, Türk Gıda Kodeksine göre, çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri ile bebek ve devam sütü sayılan içeceklerden ÖTV alınmayacak.

Bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ithal veya teslim edilen şalgam suları, çeşnili ve aromalı/aromalandırılmış içme sütleri, bebek ve devam sütü sayılan içeceklerle ilgili olarak ÖTV ve bu vergiye isabet eden KDV bakımından vergi tarhiyatı yapılmayacak, vergi cezası kesilmeyecek. Daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilecek, tahakkuk eden tutarlar terkin edilecek, tahsil edilen tutarlar ret ve iade edilmeyecek.

Sigortayla İlgili Düzenlemeler

Er ve erbaşların genel sağlık sigortalısı sayılmayan eş ve çocukları ile anne ve babaları, bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamında sayılacak.

Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılan sigortalılara ilişkin matrah, oran ve esaslar üzerinden, bankalar, sigorta şirketleri, ticaret ve sanayi odaları ile borsaların sandık statülerine tabi personel için verilen teşvik uygulaması kaldırılacak.

Malullük ve yaşlılık sigortasından ödenen aylıklar ile her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamı, dosya bazında yapılacak ek ödeme dahil bin liradan az olamayacak.

Ölüm sigortasından yapılan ödemeler toplamı ise bu tutarın hak sahiplerinin hisseleri oranı esas alınarak tespit olunacak tutarından az olamayacak. Bu düzenleme kapsamında hesaplanan aylıklar, belirlenen tutardan düşükse aradaki fark Hazine'den tahsil edilecek. Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri gereğince bağlanan kısmi aylıklar için bu hüküm uygulanmayacak.

Yatırım Harcamaları için Baz Alınan Kurumlar Vergisi Oranı

2017 ve 2018 yıllarında gerçekleştirilen imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamındaki yatırım harcamaları için baz alınan Kurumlar Vergisi oranları, 2019 yılında da uygulanacak. Cumhurbaşkanı, bu süreyi bitiminden itibaren, sürenin bitimini takip eden her bir takvim yılı itibarıyla ayrı ayrı ya da birlikte, 5 yıla kadar uzatmaya yetkili olacak.

Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan ofislerin, teşkilatının ana hizmet birimleri ile danışma ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşacağı öngörüldüğünden, bu yapıya uygun olarak personel istihdam edilecek.

Vize İşlemleri

Dışişleri Bakanlığınca belirlenecek ülkelerde vize başvurularında, vize işlemlerinin daha hızlı sonuçlandırılabilmesi ve bazı temsilciliklerin önünde oluşan uzun kuyruklar ile bunun yarattığı güvenlik sorunlarının engellenmesi amacıyla aracı firma hizmetinden yararlanılabilecek.

Kira Artışları TÜFE Üzerinden Hesaplanacak

Tarafların yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmaları, bir önceki kira yılında TÜFE'deki 12 aylık ortalamalara göre değişim oranını geçmemek koşuluyla geçerli olacak.

TCDD yatırımları, Hazine ve Maliye Bakanlığınca Finanse Edilecek

TCDD Genel Müdürlüğü yatırımları, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden sermaye transferi yolu ile finanse edilecek.

Konut Hesabı Uygulaması

Kanunla, konut hesabı uygulamasının daha etkin ve tasarrufları artırıcı bir sistem haline getirilmesini teminen, sistemin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygulanması ve yürütülmesine ilişkin düzenleme yapılıyor.

Buna göre, Türk vatandaşlarının yurt içinde konut edinimlerine destek olmak amacıyla açılacak konut hesaplarına devlet katkısı ödenebilecek. Ödenecek devlet katkısı sadece bir konut edinimi ile sınırlı olup ödenecek devlet katkısı, katılımcı bazında bu hesaplarda biriken toplam tutarın yüzde 25'ini geçemeyecek.

Devlet katkısı ödemesi katılımcı bazında azami 25 bin lirayı geçemeyecek. Azami tutar her yıl yeniden değerlendirilme oranı kadar artırılabilecek. Azami tutarı dört katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkili olacak. Devlet katkısı, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanacak ve hak sahibine, hesabın bulunduğu banka aracılığıyla ödenecek.

Ulaştırma ve Altyapı Alanındaki Değişiklikler

Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de bazı değişiklikler yapılıyor.

Buna göre, Cumhurbaşkanınca yapımının üstlenilmesine karar verilen teleferik, funiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemlerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca yapımının tamamlanmasından sonra bakanlık bağlı, ilgili veya ilişkili kuruluşları dışında bir kuruluşa mülkiyetinin maliyet bedeli üzerinden devri, düzenlenecek protokoller ile gerçekleştirilecek.

Proje, projenin tümü tamamlanmadan önce işletmeye açılabilir durumda ise düzenlenecek protokollerle mülkiyet devrine kadar işletmenin devri ile hizmete sunulabilecek.

Devralan kuruluş, merkezi yönetim bütçesinden karşılanan veya karşılanacak toplam proje maliyet bedelini, mülkiyet veya işletme devir tarihinden itibaren bu bedelin ifa tarihine kadar her ay ilgili belediyenin genel bütçe vergi gelirleri

tahsilat toplamı üzerinden ayrılacak paylardan Cumhurbaşkanınca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde hesaplanan kesinti tutarının Hazine ile Maliye Bakanlığı tarafından ilgili hesaba aktarılmasıyla ödeyecek.

Devralan kuruluşun belediye bağlı idaresi, belediye bağlı idaresinin veya belediyenin sermaye payına sahip olduğu şirket olması halinde ilgili belediye, yükümlülüklerin yerine getirilmesinden devralan kuruluş ile birlikte müteselsilen sorumlu olacaktır. Vadesinde kısmen ya da tamamen ödenmeyen taksit tutarlarının tahakkuk eden gecikme zammıyla birlikte vade tarihinden itibaren 25 iş günü içerisinde ödenmemesi halinde bu tutarlar için Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacak. Uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek.

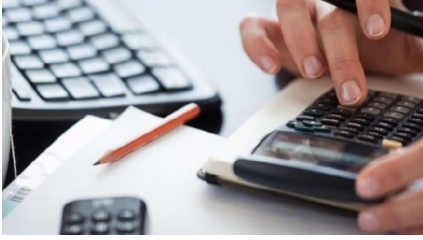
Bu düzenleme, bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla halihazırda işletmesi devredilmiş projelerin bu maddenin yayımı tarihinden önce hesaplanan yöntemle göre ödenmeyen bakiye tutarlarını da kapsayacak.

Maddenin yayımı tarihinden önce bu projeler kapsamında kısmen veya tamamen ödenmeyen tutarlar bu maddenin yayımı tarihinden başlayarak 180 gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığının Merkez Bankasındaki ilgili hesabına defaten aktarılacak.

Yürürlük Tarihleri

Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar için geçerli olan gelir ve kurumlar vergisi istisnasına ilişkin düzenleme, Milli Savunma Bakanlığında görevli askeri hakimlerin ilave tazminat olarak emekli olmalarına ilişkin düzenleme ve kira artış oranlarına ilişkin düzenlemeler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girecek.

GELİR VERGİSİNDE TARİFELER YENİDEN BELİRLENDİ

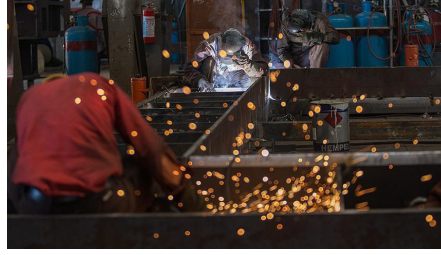
Gelir vergisine tabi gelirlerin 2019 takvim yılı içinde vergilendirilmesinde esas alınan tarife yeniden belirlendi. Buna göre kapsam dahilinde yer alan gelirlerden yüzde 15 uygulanacak tutar 14,800 TL'den 18,000 TL'ye, yüzde 20 uygulanacak tutar 34,000 TL'den 40,000 TL'ye, yüzde 27 uygulanacak tutar 80,000 TL'den 98,000 TL'ye, yüzde 35 uygulanacak tutar 98,000 TL üzeri olarak belirlendi.

Resmi Gazete'nin 31 Aralık'taki mükerrer sayısında yer alan gelir vergisi genel tebliğine göre, kapsam dahilinde yer alan gelirlerden yüzde 15 uygulanacak tutar 14,800 TL'den 18,000 TL'ye, yüzde 20 uygulanacak tutar 34,000 TL'den 40,000 TL'ye, yüzde 27 uygulanacak tutar 80,000 TL'den 98,000 TL'ye, yüzde 35 uygulanacak tutar 98,000 TL üzeri olarak belirlendi.

Değişiklikle birlikte 2019 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınacak tutarlar şöyle oldu:

- *18,000 TL'ye kadar yüzde 15,
- *40,000 TL'nin 18,000 TL'si için 2,700 TL, fazlası yüzde 20,
- *98,000 TL'nin 40,000 TL'si için 7,100 TL, (ücret gelirlerinde 148,000 TL'nin 40,000 TL'si için 7,100 TL), fazlası için yüzde 27,
- *98,000 TL'den fazlasının 98,000 TL'si için 22,760 TL, (ücret gelirlerinde 148,000 TL'den fazlasının 148,000 TL'si için 36,260 TL), fazlası için yüzde 35 olarak belirlendi.

İmalat PMI, Aralıkta 44.2'ye Geriledi

İmalat PMI Aralık'ta 44.2'ye geriledi, daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti.

İmalat sanayi satın alma yöneticisi endeksi (PMI) Aralık'ta 44.2'ye gerileyerek sektördeki daralmanın dokuzuncu aya girdiğine işaret etti. İmalat sektöründe devam eden zorlu faaliyet koşulları üretim ve yeni siparişlerdeki daralmanın bir önceki aya kıyasla daha hafif de olsa devam etmesine yol açtı.

IHS Markit tarafından İstanbul Sanayi Odası (İSO) için hazırlanan imalat PMI, Ekim'de 44.3 değerini aldıktan sonra Kasım'da 44.7'ye yükselmişti. Endekste 50'nin üzeri seviyeler büyümeye, altı daralmaya işaret ediyor.

Döviz kurunun görece istikrarlı seyri, girdi maliyet artışlarının daha da hız kaybetmesini sağladı. Girdi fiyatlarındaki artış hızı, Eylül'de rekor kırdıktan sonra art arda üçüncü defa geriledi ve Eylül 2016'dan bu yana en düşük düzeyde gerçekleşti.

Maliyet fiyat artışlarındaki gerileme, imalatçıların talebi canlandırmak için müşterilerine indirim yapmasına olanak sağladı. Bunun yansıması olarak nihai ürün fiyatları yaklaşık son altı buçuk yılda ilk kez geriledi.

Üretim alt endeksi Kasım ayındaki 42.2 seviyesinden 42.6'ya yükselerek daralmanın art arda üçüncü defa ivme kaybettiğini gösterdi. Ancak üretimdeki daralma sekizinci aya girdi. Yeni siparişler alt endeksi 39.7'den 40.1'e yükseldi. Yeni siparişlerdeki daralma ise dokuzuncu aya girdi. Talebe yönelik bazı toparlanma işaretlerinin yansıması olarak, yeni siparişler son dört ayın en hafif daralmasını kaydetti. Yeni ihracat siparişleri alt endeksi ise 47.2'den 48.6'ya yükseldi.

Üretimdeki yavaşlama sonucu istihdam Aralık'ta azalmaya devam etti.

Ayrıca girdi alımındaki eğilime paralel olarak girdi stokları Aralık'ta gerilemeye devam etti. Tedarikçilerin ortalama teslimat süreleri Aralık ayında da uzadı. Bazı katılımcılar bu durumun ödemelere ilişkin problemler ve zorlu piyasa koşullarından kaynaklandığını belirtti. İmalat PMI istihdam, üretim, yeni siparişler, girdi stokları ve tedarikçilerin teslim süreleri alt endekslerinin ağırlıklandırılması yöntemiyle hesaplanıyor.

Tarım-ÜFE, 2018'de Yüzde 16 Arttı

Tarım-ÜFE, aralık ayında yüzde 3,28, 2018 yılı genelinde ise yüzde 15,89 oranında artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2018 yılı Aralık ayı Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi verisini açıkladı.

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE), 2018 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 3,28, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 15,89 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 11,65 artış gösterdi.

Bir önceki aya göre değişim; tarım ve avcılık ürünlerinde yüzde 3,46, balıkçılıkta yüzde 3,43 artış, ormancılık ürünlerinde yüzde 4,81 azalış olarak gerçekleşti.

SANAYİ, GİRİŞİMCİ VE ARAŞTIRMACIYA 2019'DA 5,6 MİLYAR LİRALIK DESTEK

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Sanayi, girişimci ve araştırmacıya 2019'da 5,6 milyar lira destek bütçesi kullanılacak. Yeni yılda tüm imkanlarımızla sanayici, girişimci ve araştırmacıların yanında olmaya devam edeceğiz" dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, yeni yılda sanayici, girişimci ve araştırmacıların yanında olmaya devam edeceklerini belirterek, "Sanayi, girişimci ve araştırmacıya 2019'da 5,6 milyar lira destek bütçesi kullanılacak." ifadesini kullandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2019'da sanayici, girişimci ve araştırmacılara bütüncül bir modelle 5 koldan destek sağlayacak.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmesiyle yeniden yapılandırılan Bakanlık, TÜBİTAK, KOSGEB, Kalkınma Ajansları ve Bölge Kalkınma İdareleri ile birlikte toplamda 5,6 milyar lira destek verecek.

Bakanlığın 2019'da sağlayacağı desteklere ilişkin açıklamada bulunan Bakan Varank, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak yeni yılda tüm imkanlarıyla sanayici, girişimci ve araştırmacının yanında olmaya devam edeceklerini bildirdi.

Varank, yeni dönemde yatırım teşvikleri, kalkınma ajansları ve bölge kalkınma idarelerinin Bakanlık bünyesine katıldığını anımsatarak, şunları kaydetti:

"Böylelikle sunduğumuz tüm destekleri daha bütüncül ele alabiliyoruz. Üretim öncülüğünde büyümek için tüm birimlerimizle sahada daha fazla ve aktif rol alıyor, varsa sorunları yerinde tespit ediyoruz. İlgili kuruluşlarımızla birlikte Bakanlığımızın 2019 yılı destek bütçesi ödeneği 5 milyar 600 milyon liradır. Ülkemize hayırlı olsun."

Dünya Bankası'ndan Türkiye Raporu

Dünya Bankası, 2019 yılında Türkiye ekonomisinin yüzde 1,6 büyüyeceği tahmininde bulundu. Ortalama enflasyon beklentisi ise yüzde 19 düzeyinde.

Dünya Bankası, yüksek yurt içi ve dış kırılganlıklar dikkate alındığında Türkiye'nin ekonomik görünümü için alışıla gelenden daha yüksek seviyede bir belirsizlik bulunduğunu belirtti.

Türkiye raporunda 2019 yılı büyümesinin yüzde 1,6 ile son 10 yılın en düşük seviyesinde gerçekleşeceği beklentisine yer veren Dünya Bankası, özel sektör yurt içi talebinin 2019'da keskin bir şekilde düşeceğini ve bunun kamu tüketimi ile dış talep tarafından telafi edilmeye çalışılacağını öngördüklerini vurguladı.

Türk hükümetinin 2018 Eylül ayında yayınladığı Yeni Ekonomik Program'ın makro istikrarın yavaş yavaş yeniden tesis edilmesi için iyi bir temel oluşturduğunu belirten Dünya Bankası, "YEP üzerine inşa edilmiş, tutarlı bir ekonomi politikaları paketi Türk ekonomisinde düzenli bir ayarlamayı sağlayabilir" ifadelerini kullandı.

Raporunda Türkiye ekonomisinde büyümenin 2020'de yüzde 3'e toparlanacağı beklentisine yer veren Dünya Bankası, enflasyonun ise 2019'da ortalama yüzde 19 ve 2020'de ortalama yüzde 11 olacağı tahmininde bulundu.

Özel sektör tüketiminin 2019'da sadece yüzde 1,2 büyüyeceğini, aynı dönemde kamu harcamalarının yüzde 5,6 ve ihracatın yüzde 8 artacağını tahmin eden Dünya Bankası, ithalatta büyümenin ise yüzde 1,2 seviyesinde kalacağını öngördü.

Dünya Bankası'nın 2020 yılı için ise özel tüketimde artış beklentisi yüzde 2,7, kamu harcamalarında büyüme

beklentisi yüzde 2,3, ihracatta artış beklentisi yüzde yüzde 6,0 ve ithalatta büyüme tahmini yüzde 5,2 oldu.

Yumurta Üretimi Kasım Düştü

Türkiye İstatistik Kurumu, geçen yılın Kasım ayına ilişkin kümes hayvancılığı üretimi istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, yumurta üretim miktarı Kasım 2018'de bir önceki aya göre yüzde 2,3 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0,1 arttı. Geçen yılın Kasım ayında 1,7 milyar adet tavuk yumurtası üretildi.

Söz konusu ayda kesilen tavuk sayısı, bir önceki aya göre yüzde 0,2 azalarak 100 milyon adet oldu. Kasım 2017'ye göre kesilen tavuk sayısı da yüzde 1,5 düşüş gösterdi.

Kesilen hindi sayısı, geçen yılın Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 10,2 azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,5 arttı ve 521 bin adet oldu.

Tavuk eti üretimi, Kasım 2018'de bir önceki aya göre yüzde 4,1, Kasım 2017'ye göre yüzde 2,5 düşüşle 174 bin 483 ton olarak gerçekleşti. Hindi eti üretimi de geçen yılın Kasım ayında, ekime kıyasla yüzde 12,6, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,1 azalış kaydetti. Kasım 2018'de 4 bin 954 ton hindi eti üretildi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış seriye göre tavuk eti üretimi, Kasım 2018'de bir önceki aya göre yüzde 0,7 artarken, takvim etkisinden arındırılmış seriye göre ise yıllık bazda yüzde 2,5 azalış olarak kayıtlara geçti.

PERAKENDE SATIŞ ENDEKSLERİ AÇIKLANDI

TÜİK, 2018 Kasım ayı perakende satış endekslerini açıkladı. Kasım ayında perakende satış hacmi bir önceki yıla göre yüzde 6,3 azaldı, bir önceki aya göre ise yüzde 0,1 arttı. Aynı ayda gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) %10, otomotiv yakıtı satışları %7,1 azalırken, gıda, içecek ve tütün satışları %1,4 arttı.

Buna göre, perakende satış hacmi kasımda bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,3 azaldı. Aynı ayda gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 10, otomotiv yakıtı satışları yüzde 7,1 azalırken, gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 1,4 arttı.

Perakende satış hacmi kasımda bir önceki aya göre ise yüzde 0,1 arttı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 0,3, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 0,6 artarken, otomotiv yakıtı satışları yüzde 1,3 azaldı.

Cari fiyatlarla perakende ciro aynı ayda önceki yıla kıyasla yüzde 15,1 yükseldi. Aynı dönemde gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 20,4, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 13,6, otomotiv yakıtı satışları yüzde 11,7 arttı.

Cari fiyatlarla perakende ciro kasımda bir önceki aya göre ise aynı seviyede kaldı. Aynı ayda gıda, içecek ve tütün satışları yüzde 0,9, gıda dışı satışlar (otomotiv yakıtı hariç) yüzde 0,9 artarken, otomotiv yakıtı satışları yüzde 3,3 azaldı.

Konut Satışları Yıllık Bazda Düştü

Türkiye genelinde 2018'de satılan konut sayısı bir önceki yıla kıyasla yüzde 2,4 azalarak verilerin tutulduğu 2013'ten bu yana ilk yıllık düşüşünü yaşadı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Aralık 2018'e ilişkin konut satış istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, ülke genelinde geçen yıl 1 milyon 375 bin 398 konut, satış sonucu el değiştirdi. Konut satışları 2018'de bir önceki yıla göre yüzde 2,4 geriledi. Bu, verilerin yayımlanmaya başlandığı 2013 yılından bu yana kaydedilen ilk yıllık bazdaki düşüş oldu.

Konut satışlarında İstanbul 234 bin 55 konut ile en yüksek paya (yüzde 17) sahip oldu. İstanbul'u 131 bin 161 konut satışıyla (yüzde 9,5) Ankara, 75 bin 672 konut satışıyla (yüzde 5,5) İzmir izledi.

Konut satış sayısının en düşük olduğu il ise 159 konutla Hakkari oldu. Türkiye genelinde geçen yıl satılan konutların 276 bin 820'si ipotekli, 1 milyon 98 bin 578'i ise diğer satış türünde gerçekleşti.

Yabancılar yapılan konut satışları geçen yıl 2017'ye kıyasla yüzde 78,4 artarak 39 bin 663 oldu. Yabancılar konut satışında ilk sırayı 14 bin 270 konutla İstanbul aldı. İstanbul'u 7 bin 938 konutla Antalya, 2 bin 720 konutla Bursa ve 2 bin 133 konutla Ankara izledi.

Irak vatandaşları 2018'de Türkiye'den 8 bin 205 konut satın aldı. Irak'ı 3 bin 652 konutla İran, 2 bin 718 konutla Suudi Arabistan, 2 bin 297 konutla Rusya ve 2 bin 199 konutla Kuveyt vatandaşları takip etti.

Türkiye genelinde geçen yıl erkekler yüzde 57,4 payla 790 bin 6, kadınlar yüzde 30,6 payla 421 bin 286 konut sahibi olurken, 26 bin 877 konut (yüzde 2) kadınlar ve erkekler tarafından ortaklaşa alındı.

İstanbul 65 bin 166 konut satışıyla (yüzde 15,5) Türkiye'de kadınlar tarafından en fazla konut satın alınan il oldu. İstanbul'da 128 bin 221 konut da erkekler tarafından alındı. Kentte kadınlar ve erkekler tarafından ortak alınan konut sayısı ise 5 bin 726 olarak kayıtlara geçti. Ardahan 30 konutla kadınlara, Hakkari de 112 konutla

erkeklerle en az satışın gerçekleştiği iller olarak belirlendi.

Konut satışları geçen yılın aralık ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,9 artarak 136 bin 845 oldu. Aralık 2018'de konut satışlarında ilk sırayı 26 bin 541 konutla (yüzde 19,4) İstanbul alırken, bunu 12 bin 95 konut satışıyla (yüzde 8,8) Ankara, 6 bin 960 konut satışıyla (yüzde 5,1) İzmir izledi.

Konut satış sayısının düşük olduğu iller 13 konutla Ardahan, 32 konutla Hakkari ve 48 konutla Bayburt oldu.

2018'de Birleşme ve Satın Alma İşlem Hacmi Düştü

EY Türkiye, Birleşme ve Satın Alma İşlemleri 2018 Raporu'nu açıkladı. Birleşme ve satın alma işlemleri adedi azalış gösterirken, hacimdeki artış dikkat çekti.

EY Kurumsal Finansman Bölümü, her yıl hazırladığı ve bu yıl 17. 'sini yayınladığı Birleşme ve Satın Alma İşlemleri 2018 Raporu'nu, bir basın toplantısı ile açıkladı.

Rapora göre, tüm dünyada birleşme ve satın alma aktivitesinde 2017'ye kıyasla işlem hacmi artarken işlem adedinde düşüş gerçekleşti. Türkiye'de de benzer şekilde işlem sayısında düşüş işlem hacminde ise artış gerçekleşti. İşlem değeri açıklanan 83 işlemle toplam 9,3 milyar ABD doları tutarında işlem hacmi yaratıldı. Değeri açıklanmamış işlemlerle birlikte toplam hacim yaklaşık 12 milyar ABD doları oldu. (kobi postası)

TESK'TEN ELEKTRİK VE DOĞALGAZDA İNDİRİM TALEBİ

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, elektrik ve doğalgazda sene başında yapılan indirimlerin zamlar karşısında yeterli olmadığını belirterek, “Geçen yıl yapılan zamların etkileri ‘kış indirimi’ ile azaltılmalı” ifadesini kullandı.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken yazılı açıklamasında, olumsuz hava şartları dolayısıyla son günlerde doğalgaz tüketiminin rekor kırdığına dikkati çekerek, elektrik tüketiminde de kayda değer bir yükseliş görüldüğünü ifade etti.

Bu yılın başında elektrik ve doğalgazda yapılan indirimlerin zamlar karşısında yeterli olmadığını altını çizen Palandöken, “Geçen yıl yapılan zamların etkileri kış indirimi ile azaltılmalı. Bunun için de özellikle bu aylarda birçok kaleme alınan vergilerde indirim yapılmalı. İndirim yapılırsa milyonlarca vatandaşımızı ve hem iş yerinde hem evinde yüksek faturalar ödeyen esnafımızı sevindirir.”

İhracatçıya 2019'da 3,1 Milyar TL Destek

Ticaret Bakanı Pekcan, “2019'da değişen ve gelişen ihracat portföyümüze uygun olacak şekilde ihracatçılarımıza 3 milyar 104 milyon liralık destek vereceğiz” dedi.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, 2019'da ihracatçılara 3 milyar 104 milyon liralık destek vereceklerini belirtti.

Yazılı bir açıklama yapan Bakan Pekcan, “2019'da değişen ve gelişen ihracat portföyümüze uygun olacak şekilde ihracatçılarımıza 3 milyar 104 milyon liralık destek vereceğiz” dedi.

Açıklamada şu ifadeler yer aldı: “Mal ihracatına yönelik devlet yardımlarımız gerek nitelik gerek nicelik olarak sürekli iyileştirilirken, KOBİ'ler başta olmak üzere her ölçekte firmamızdan artan talep görmektedir.

2019 yılındaki ciddi kaynak artışı ile beraber ihracatçımızın faydasına sunulan bu destekler, daha yüksek katma değerli ihracatı teşvik ederek ihracatımıza yeni bir ivme kazandıracaktır.”

Turunçgilde İhracat Şampiyonu Greyfurt

Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz, 2018 yılı turunçgil raporunu açıkladı. Rapora göre; geçtiğimiz yıl 2 milyon ton turunçgil ihracatının yapıldığı bunun karşılığında da 893 milyon 615 bin dolar döviz girdisi sağlandı.

Bir önceki yıla göre ihracatında yüzde 21 artış gösteren turunçgillerde, ürünler bazında ise yüzde 48 artış ile greyfurt ilk sırada yer aldı. Turunçgilin ihracatının yapıldığı ülkelerde Rusya Federasyonu 584 bin ton ile ilk sıradaki yerini korudu. En çok ihracat artışı görülen ülke ise yüzde 140 ile Macaristan oldu.

Ulusal Turunçgil Konseyi Başkanı Kemal Kaçmaz, 194 bin 660 ton ihracat gerçekleşen greyfurtu yüzde 34 artış ile limon, yüzde 20 ile portakal ve yüzde 7 ile mandalınanın takip ettiğini söyledi. Turunçgil ihracatı yapılan ilk 5 ülke arasında Rusya Federasyonu 584 bin ton ile ilk sırada yer alırken, Rusya'yı Irak, Ukrayna ve Romanya takip etti.

DR. MAHFI EĞİLMEZ - TARİHSEL SÜREÇ İÇİNDE DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya ekonomisinin sıra dışı tarihi...

- Nasıl oldu da insan tüketicilikten üreticiliğe geçti?
- Saban ve tekerleğin icadı ekonomileri nasıl etkiledi?
- Feodalitede üretim nasıl yapıldı, nasıl paylaşıldı?
- Bütçe hakkı nasıl doğdu?
- Sanayi devrimi yaşamı nasıl etkiledi?
- Çinliler niçin dünyaya kapandı?
- İlk ticaret savaşı nasıl başladı?
- İslam uygarlığı nasıl yükseldi?
- Amerika'ya ilk kim gitti?
- Sosyalist meydan okuma nasıl başladı, nasıl gelişti, nasıl sonlandı?
- Sanayi 4.0 nedir?

Mahfi Eğilmez'in, sade bir anlatımla kaleme aldığı ekonomi tarihi, birçok açıdan dünyaya bakış açınızı değiştirecek.

"Bu kitap, dünya üzerindeki yaşamına tüketici olarak başlayan insanın geçirdiği kültürel evrimi ve o yolda yaşanan ekonomik gelişmeleri ele alıp açıklamayı amaçlayan bir ekonomik olaylar, devrimler ve teoriler tarihi kitabıdır. Alışılmış ekonomi tarihi kitaplarından farklı olarak olaylar ve devrimlerle birlikte her paradigma değişiminden sonra ortaya çıkan ve dönemin ideolojisine dönüşen ekonomik düşünceleri de özetle ortaya koymayı amaçladın. Sanırım ekonomi tarihiyle ekonomik düşünceler tarihini bir arada ele alan başka bir deneme yok."

(Mahfi Eğilmez, Tarihsel Süreç İçinde DÜNYA EKONOMİSİ, Remzi Kitabevi, 208 sayfa)

Tarihsel Süreç İçinde DÜNYA EKONOMİSİ

FIRAT KUTLUK-CUMHURİYETİN MÜZİK POLİTİKALARI

Osmanlı saltanatının son döneminde başlayan "Klasik Batı Müziği" ile modernleşmenin basamaklarında yükselme hevesi Cumhuriyet ile beraber bir ülkü haline gelmiştir. Klasik müziğin ithalinden klasik müzikte doku nakline geçilmiştir.

Ulusal inşası ulusal müziği gerektiren, ulusal müzik de kaynaklarını halkın bağrında arayacaktı. Aradı da...

Peki, derleme çalışmaları bilimsel bir sonuca vardı mı? Köy Enstitüleri, Halkevleri girişimlerinin sonuçları ne oldu? Bu kurumların kapatılması müzikte ufkumuzu açtı mı? "Köçekçe"ye klasik Batı müziği aşısı tuttu mu? "Klasik Türk Musikisi" yasağı ulusal bir müziğin oluşumuna zemin ve zaman kazandırdı mı? Türküleri etnik kimliğinden arındırmak onları ulusal kıldı mı? Biz bugün, ne dinliyoruz?

Bir önder, siyasetçi ya da seçkinler; ulus, ulusal kültür, ulusal müzik yaratmak için politikalara mı sahip olmalıydılar yoksa talimatlar yeterli midir? Bir provadan diğerine ulusal müzik yaratılacağı beklentisi fazlasıyla hayaldi belki ama konservatuvarların ilk ya da onuncu mezunlarıyla hedefe varılacağı gerçekçi miydi?

Müzik adına yapılanları, içeriklerinin anlamını ve uygulamanın sonuçlarını sorgulayan makaleler.

Ne yapılmaması gerektiğini sergileyen ve yapılabileceklerin ipuçlarını barındıran bir kitap...

(Fırat Kutluk, Cumhuriyetin Müzik Politikaları, H2o Kitap, 272 s.)

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

The way of natural taste...

PAKTEL®
PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoğdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paltel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr